

Abstrakt

Práce se zabývá analýzou proměn pojetí počátků čínské kultury a státnosti v obrazu archeologického výzkumu 40. až 80. let 20. století. Analýza probíhá na základě informací obsažených v popularizačních médiích, tj. čínských novinách a učebnicích základních a středních škol, na pozadí archeologického přehledu v odborných anglických, českých a čínských publikacích. Práce je rozdělena na tři části. První kapitola nastiňuje přehled vývoje archeologie během zkoumaných čtyř dekad a působení neakademických vlivů na vědeckou práci. Tvoří teoretický rámec pro následnou analýzu čínských pramenů. Druhá kapitola je věnována obrazu archeologického výzkumu, obsaženému v článcích Lidových novin. Jakou společenskou hodnotu mají odkryté nálezy, vliv státní ideologie na jejich výzkum a na geografické tendence. Je také analyzována terminologie a tendenční způsob vyjadřování v článcích. Třetí kapitola zpracovává obraz historie čínského starověku v učebnicích. Jakým způsobem byla kombinována textologická historiografie s výsledky archeologické práce, co se týče faktografické chronologie událostí a geografického umístění prvních státních útvar. Ideologické vlivy jsou mapovány v terminologii učebnic a také v preferencích některých aspektů historie. Práce dochází k závěru, že jak tradiční historiografie, tak ideologie, konkrétně nacionalismus a marxismus, jsou do určité míry preferovány. Archeologický výzkum je po většinu zkoumaného období považován za jejich vědecký doplněk. Práce nastiňuje další možnosti výzkumu historicky determinované identity národa.